

Goigs de la Gloriosa Verge i Màrtir Santa Margarida

Sant Esteve de Palautordera

Ubicació

Comarca: Vallès Oriental
Lloc/Adreça: Capella de Santa Margarida de Sant Esteve de Palautordera

Coordenades:

Latitud: 41.71676533454
Longitud: 2.4260061904726
UTM Est (X): 452253
UTM Nord (Y): 4618489

Classificació

Número de fitxa 08207 - 111
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia Música i dansa
Segle Segle XIX - XX
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés Obert
Ús actual: Religios
Titularitat Pública

Fitxes associades:

[Goigs de Sant Ciprià i Santa Justina](#)

[Goig de Sant Esteve protomàrtir](#)

[Goigs en llaor del Gloriós Sant Esteve Protomàrtir](#)

[Goigs a la Mare de Déu de Gràcia](#)

Autoria de la fitxa Daniel Gutiérrez Espartero

Data de registre de la fitxa: dj., 16/02/2023 - 01:46

Descripció

Transcripció:

Puig del drach sou deslliurada

ab fortalesa divina:

siaunos sempre advocada

Verge santa Margarida.

Vostres pares adoraban

á un idol infernal;

pero vos sempre amareu

á un Deu celestial;

Desde petita vos daba

lo Esperit Sant llum y guia.

...

Est poble y los del Veinat

esta capella os dedican,

y esperan, que de bon grat,

oiréu lo que os suplican:

Essentlos Patrona amada

en aquesta, y la altra vida.

Puig de tots sou venerada

fentnos gracias cada dia

siaunos sempre advocada

Verge santa Margarida.

Observacions:

A Sant Esteve hi ha documentats 5 goigs que es canten tant a l'Església de Sant Esteve com al Castell de Fluvià. Aquests goigs tenen diferents datacions, des del segle XIX fins a l'actualitat.

- Goigs de Sant Cebrià i Santa Justina
- Goigs en Llahor del Gloriós Protomartir Sant Esteve

Goigs de Sant Esteve Protomàrtir

- Goigs de Nostra Senyora de Gràcia

Història

El costum d'entonar els Goigs o Cobles als sants al final dels actes litúrgics no dubtem que arrenca de temps immemorable. El nostre poble va assimilar els cants litúrgics usant la seva llengua pròpia en totes les seves manifestacions, encara que el clergat a i tot l'element social jurídic solia fer servir la llengua llatina. En temps del rei Jaume veiem la llengua catalana senyorejar i passejar triomfant per totes les Corts d'Europa.

No sabem quan va començar aquest bonic costum de cantar els goigs a les grans festes del poble cristià, però sí que podem dir que en ple s. XIII ja se'n cantaven i d'alguna lletra se n'han tingut exemplars per mitjà de documents de l'època.

Els goigs són unes cançons religioses que lloen les excel·lències de Nostre Senyor Jesucrist, de la Verge i dels Sants/es, gairebé sempre sota una advocació concreta. Són, doncs, una forma de litúrgia popular, practicada en actes de devoció col·lectiva, amb patronats, processons, romeries, novenes, septenaris, celebracions sabatines, etc., i formen part en certa manera de la cerimònia. De vegades d'una mateixa advocació hi ha diferents goigs que corresponen a les diferents èpoques litúrgiques de l'any, a dies de la setmana, a temps de pregàries, etc., fins a formar un veritable cicle. Podem trobar els "Goigs de Nostra Senyora del Roser" (els Goigs de Nostra Senyora del Roser) que es canten a Advent, a Quaresma i durant tot l'any i són diferents.

Els goigs han estat, sens dubte, un dels gèneres més fecunds a Catalunya. Es calcula que n'hi ha uns trenta mil. D'altra banda, la literatura gogista ja va començar a despertar al segle passat l'interès i la curiositat de molts col·leccionistes i això ha permès que avui se'n pugui disposar. Durant aquests segles de decadència, les fulles dels goigs s'escampen amb profusió per tot Catalunya i constitueixen per a molta gent l'única possibilitat de lectura en català.

Margarida o Marina (Antioquia de Pisídia, 275 - 20 de juliol de 290) és venerada com a santa per les confessions cristianes que accepten l'existència de sants. Se'n celebra la festivitat el 20 de juliol a Occident i el 17 de juliol a Orient. La seva existència real, però, és dubtosa i ja va ser declarada com a apòcrifa en 494 per Gelasi I. La devoció va revifar-se durant les Croades i el seu culte va expandir-se per tot Europa. Hi havia la creença que la santa mateixa havia promès indulgència a qui escrigués o llegís la seva vida o invoqués la seva intercessió; això va fer-la un dels sants més populars durant l'edat mitjana.

Bibliografia

- Goigs i devocions populars: <https://algunsgoigs.blogspot.com/2013/11/goigs-sant-esteve-sant-esteve-de.html>
- Biblioteca Digital del Centre de Lectura: <https://bd.centrelectura.cat/items/show/21131>

GOIGS DE LA GLORIOSA VERGE Y MARTIR SANTA MARGARIDA,

que se cantan en sa propia capella, en la parroquia de S. Esteve de Paiau Tordera, Bishat de Barcelona.

Puig del drach sou deslliurada
ab fortaleza divina:
siaunos sempre advocada
Verge santa Margarida.

Vostres pares adoraban
á un idol infernal;
pero vos sempre amareu
á un Deu celestial;
Desde petita vos daba
lo Esperit Sant llum y guia etc.

Vostre Mare vos faltá
essent vos de poca edat,
altra dona vos criá
ab amor y pietat;
La cual sempre os ensenyaba
la cristiana Doctrina: etc.

Olibri aquell malfactor
President de Aureliá,
de cristians perseguidor
vostre cos atormentá:
Ab ferros lo maltractá
sufrint vos ab alegria: etc.

En lo torment vos posaren,
tirantvos las mans y peus,
fortament vos maltractaren
aquells butxins tan cruels:
Tota era desconjuntada
vostra persona affligida: etc.

Los ulls alsaren al cel
patint aquestos treballs,
pero Olibri mes cruel
redoblava vostres mals;

Y ab ganxos atormentaba
vostra bellesa esquisida:
siaunos sempre advocada
Verge santa Margarida.

En la presó vos tornaren
aquella perversa gent,
en oració vos posareu
ofrint vostre torment:
De Angels tota rodejada
foreu sempre afortunada; etc.

Torná á darvos mes penas
ab gran avalot, y crits,
ab unas atxes encesas
abrasaren vostres pits:
Y allí foreu degollada
en la vostra edat florida: etc.

Sempre ajudau á las Donas,
que agonisan en lo part,
y las donau foras bonas
pera parir aviat:

Y de qui sou reclamada
li donau salut cumplida: etc.

Est poble y los del Veinat
esta capella os dedican,
y esperan, que de bon grat,
oiréu lo que os suplican:
Essentlos Patrona amada
en aquesta, y la altra vida; etc.

Puig de tots sou venerada
fentnos gracias cada dia
siaunos sempre advocada
Verge santa Margarida.

†. Specie tua et pulchritudine tua.

OREMUS.

†. Intende prospere procede regna.

Indulgentiam nobis, quasumus Domine, Beata Margarita Virgo et martyr imploret que tibi grata semper
extitit, et merito casitatis, et tue professione virtutis. Per Dominum nostrum etc.

Barcelona Imp. de Torras Plaza del Buensuceso.